

Istungidokument

B8-0250/2016

17.2.2016

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-0101/2016 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

Austraalia ja Uus-Meremaaga vabakaubanduslepingu läbirääkimiste avamise kohta
(2015/2932(RSP))

Bernd Lange, Daniel Caspary
rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Austraalia ja Uus-Meremaaga vabakaubanduslepingu läbirääkimiste avamise kohta (2015/2932(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole” (COM(2015)0497),
- võttes arvesse komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri, Euroopa Ülemkogu eesistuja Donald Tuski ja Uus-Meremaa peaministri John Key 29. oktoobri 2015. aasta ühisavaldust ning president Junckeri, eesistuja Tuski ja Austraalia peaministri Malcolm Turnbulli 15. novembri 2015. aasta ühisavaldust,
- võttes arvesse ELi ja Austraalia 29. oktoobril 2008 sõlmitud partnerlusraamistikku ning ELi ja Uus-Meremaa 21. septembri 2007. aasta ühisavaldust suhete ja koostöö kohta,
- võttes arvesse muid ELi ja Austraalia kahepoolseid lepinguid, eelkõige vastavushindamise, sertifikaatide ja märgiste vastastikuse tunnustamise lepingut ning veinikaubanduse lepingut,
- võttes arvesse ELi ja Uus-Meremaa muid kahepoolseid lepinguid, eelkõige elusloomade ja loomsete saadustega kauplemise suhtes kohaldatavaid sanitaarmedmeid käsitlevat kokkulepet ning vastavushindamise vastastikuse tunnustamise lepingut,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 12. septembri 2012. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Austraalia vahelise lepingu sõlmimist, millega muudetakse lepingut vastastikuse tunnustamise kohta¹, ning 12. septembri 2012. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise lepingu sõlmimist, millega muudetakse lepingut vastastikuse tunnustamise kohta²,
- võttes arvesse G20 rühma riikide riigipeade ja valitsusjuhtide kommünikeed, mis avaldati pärast 15. ja 16. novembril 2014 Brisbane'is toimunud kohtumist,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Austraalia välisministri 22. aprilli 2015. aasta ühisavaldust ELi ja Austraalia partnerluse tihendamise kohta ning Euroopa Ülemkogu eesistuja Van Rompuy, komisjoni presidendi Barroso ja Uus-Meremaa peaministri Key 25. märtsi 2014. aasta ühisdeklaratsiooni Uus-Meremaa ja Euroopa Liidu partnerluse tihendamise kohta,
- võttes arvesse teatavate põllumajandussektorite tundlikkust neil läbirääkimistel,

¹ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 210.

² ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 210.

- võttes arvesse asjaolu, et EL ja selle peamised kaubanduspartnerid peavad läbirääkimisi juba üsna paljude lepete sõlmimiseks,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõiget 3 ja artiklit 218,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Austraalia ja Uus-Meremaa vabakaubanduslepingu läbirääkimiste avamise kohta (O-000154/2015 – B8-0101/2016),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Austraalia ja Uus-Meremaa kuuluvad ELi vanimate ja lähimate partnerite hulka, neil on liiduga ühised väärtused ning nende sihiks on eeskirjadepõhise süsteemi raames kõikjal maailmas heaolu ja julgeolekut edendada;
 - B. arvestades, et EL, Austraalia ja Uus-Meremaa teevad ühiste probleemide lahendamisel koostööd paljudes eri valdkondades ja mitmel rahvusvahelisel foorumil;
 - C. arvestades, et EL ja Uus-Meremaa on riigihangete lepingu osalised ja Austraalia on sellega ühinemas;
 - D. arvestades, et EL, Austraalia ja Uus-Meremaa peavad mitmepoolseid läbirääkimisi keskkonnahoidlike toodete (keskkonnatoodete leping) ja teenustega (teenustekaubanduse leping) kauplemise edasiseks liberaliseerimiseks;
 - E. arvestades, et nii Austraalia kui ka Uus-Meremaa osalesid hiljuti lõpule viidud Vaikse ookeani partnerluse läbirääkimistel ning osalevad läbirääkimistel Ida-Aasia piirkondlikku laiaulatusliku majanduspartnerluse üle, mis seob Austraalia ja Uus-Meremaa tähtsaimaid kaubanduspartnereid;
 - F. arvestades, et Austraalia ja Uus-Meremaa kuuluvad nende kuue WTO liikme hulka, kellel ei ole veel soodustatud pääsu ELi turule ja kellega ei peeta ka sellekohaseid läbirääkimisi;
 - G. arvestades, et Austraalia ja Uus-Meremaa on riigid, mis on täielikult omaks võtnud õigusriigi põhimõtted ja mis praegu tugevalt kaitsevad keskkonda ning inim-, sotsiaalseid ja tööõigusi;
 - H. arvestades, et ELi ja Austraalia ning ELi ja Uus-Meremaa vabakaubanduslepingu sõlmimine aitab süvendada kaubandus- ja investeerimissidemeid, ning arvestades, et nende lepingute sõlmimist ei tasuks kaaluda, kui need takistaksid osapooltel oma sotsiaalseid, keskkonna- või tööstandardeid kasutusele võtmast, säilitamast või paremaks muutmast;
 - I. arvestades, et läbirääkimised ELi ja Uus-Meremaa suhteid ja koostööd käsitleva partnerluslepingu üle jõudsid lõpule 30. juulil 2014 ning läbirääkimised ELi ja Austraalia raamlepingu üle 22. aprillil 2015;
 - J. arvestades, et EL on nii Austraalia kui ka Uus-Meremaa jaoks tähtsuselt kolmas kaubanduspartner ning ELi kaubanduspartnerite seas on Austraalia 21. ja Uus-Meremaa 51. kohal (2014. aasta andmetel);

- K. arvestades, et Uus-Meremaa on üks väheseid riike, kelle isikuandmete kaitse taseme Euroopa Komisjon on piisavaks tunnistanud;
- L. arvestades, et ajakohaste, ulatuslike, tasakaalustatud ja terviklike lepingute sõlmimine viiks majandussuhted uuele tasandile;
- M. arvestades, et Euroopa Parlament peab otsustama, kas anda nõusolek ELi-Austraalia ning ELi ja Uus-Meremaa vabakaubanduslepingu sõlmimiseks;
1. rõhutab, et Euroopa majanduskasvu huvides on oluline tihendada ELi sidemeid Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnaga, ja toonitab, et see kajastub ka Euroopa Liidu kaubanduspoliitikas; tunnistas, et Austraalia ja Uus-Meremaal on sellekohases strateegias ülimalt tähtis osa ning et nende kahe partnerriigiga kaubandussidemete laiendamine ja süvendamine võib aidata seda eesmärki saavutada;
 2. tunnustab Austraalia ja Uus-Meremaa jõulist ja järjekindlat panust mitmepoolsesse kaubanduse tegevuskavasse;
 3. on seisukohal, et liidu kahepoolse ja piirkondliku koostööstrateegia kogu potentsiaal on realiseeritav ainult siis, kui Austraalia ja Uus-Meremaaga sõlmitakse kvaliteetsed, vastastikkust ja mõlemapoolset kasulikkust rõhutavad vabakaubanduslepingud ning sealjuures ei seata mingil juhul ohtu mitmepoolseid edueesmärke ning juba sõlmitud mitme- ja kahepoolsete lepingute täitmist ega juhita vahendeid ja tähelepanu neilt kõrvale;
 4. on veendunud, et ajakohase, ulatusliku, tasakaalustatud ja tervikliku vabakaubanduslepingu läbirääkimine eraldi Austraalia ja Uus-Meremaaga, võttes arvesse kummagi riigi majanduse iseärasusi, on pragmaatiline moodus kahepoolse partnerluse süvendamiseks ja olemasolevate, juba küpsete kahepoolsete kaubandus- ja investeerimissidemete edasiseks tugevdamiseks ning see aitaks leevendada hiljuti sõlmitud Vaikse ookeani partnerluse võimalikku kõrvalesuunavat mõju; leiab, et läbirääkimiste tulemus võib saada tulevaste vabakaubanduslepingute etaloniks;
 5. palub komisjonil ettevalmistava töö käigus põhjalikult uurida kõiki täiendavaid turulepääsu võimalusi, mida võimalikud vabakaubanduslepingud Austraalia ja Uus-Meremaaga pakuksid Euroopa ettevõtjatele, eelkõige VKEdele, ning võrrelda neid võimalike turukaitsemeetmetega, arvestades ka seda, et nii Austraalia kui ka Uus-Meremaal on juba suhteliselt avatud turg ning rahvusvahelises võrdluses väga madalad tariifid;
 6. rõhutab, et kolme arenenud majandusega osalise vahel sõlmitavad ambitsioonikad lepingud peavad arukalt käsitlema investeerimist, kaupade ja teenustega kauplemist (lähtudes Euroopa Parlamendi hiljutistest soovitudest poliitilise mänguruumi säilitamise ja tundlike sektorite kohta), e-kaubandust, avalikke hankeid, energeetikat, riigiettevõtteid, konkurentsi, korrupsioonivastast võitlust, reguleerimise probleeme, näiteks sanitaaria ja fütosanitaariaga seotud tõkkeid, tehnoloogiauuringuid ning eelkõige VKEde vajadusi ning need lepingud võivad soodustada maailmamajanduse juhtimist hoogsama üksteisele lähenemise ja rahvusvaheliste standardite vallas tehtava koostöö abil, vähendamata seejuures tarbijakaitse (nt toiduohutus), keskkonnakaitse (nt loomade tervis ja heaolu, taimetervis), sotsiaalse kaitse või töökaitse taset;

7. rõhutab, et neis võimalikes lepingutes tuleks eraldi peatükis täielikult arvesse võtta VKEde vajadusi ja huve seoses turulepääsu hõlbustamise küsimustega, eesmärgiga luua konkreetseid äritegevuse võimalusi;
8. on seisukohal, et iga võimalik vabakaubandusleping peab tingimata sisaldama tugevat ja ambitsioonikat säästva arengu peatükki, mis hõlmaks muu hulgas tööõiguse põhireegleid ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) nelja põhilist konventsiooni, samuti mitmepoolseid keskkonnaalaseid lepinguid;
9. märgib, et põllumajandus on väga tundlik sektor ning et põllumajandust ja kalandust käsitlevate lepingupeatükkide lõplikes ja tasakaalustatud versioonides tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta kõigi Euroopa tootjate, sh liha-, piima-, suhkru-, teravilja- ja tekstiilitootjate ning äärepoolseimates piirkondades tegutsevate tootjate huve, rakendades näiteks üleminekuperioode või asjakohaseid kvoote või – kõige tundlikumate sektorite puhul – hoidudes võtmast siduvaid kohustusi; on seisukohal, et ainult niimoodi võib leping aidata parandada konkurentsivõimet ning tuua kasu nii tarbijatele kui ka tootjatele; nõuab, et lepingusse võetaks mõjusad kahepoolsed kaitsemeetmed, et takistada impordi järsku suurenemist, mis tekitaks või võiks tekitada Euroopa tundlike sektorite tootjatele suurt kahju, ning nõuab erimeetmeid äärepoolseimatest piirkondadest pärit tundlike toodete puhul, eelkõige teatavate suhkursortide väljajätmist lepingust;
10. rõhutab, et läbirääkimiste tulemusena peavad sündima tugevad ja täidetavad sätted intellektuaalomandiõiguste, sealhulgas geograafiliste tähiste tunnustamise ja kaitse kohta;
11. palub komisjonil võimalikult kiiresti korraldada võimalike lepingute jätkusuutlikkuse igakülgse hindamise, et oleks võimalik põhjalikult hinnata ELi ja Austraalia ning ELi ja Uus-Meremaa kaubandus- ja investeerimissidemete edendamise tulenevat võimalikku kasu ja kahju osapoolte elanikele ja ettevõtjatele, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumite elanikele;
12. palub komisjonil seada Austraalia ja Uus-Meremaaga läbirääkimiste avamise tingimuseks, et kõik osalised peaksid läbirääkimisi algusest peale võimalikult läbipaistvalt, järgiksid täielikult teistel läbirääkimistel kindlaks kujunenud häid tavasid, peaksid pidevalt dialoogi sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga ning seaksid ettevalmistavas töös sellekohased oodatult kõrged eesmärgid;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Austraalia ja Uus-Meremaa valitsusele ja parlamendile.